

ATHENSLEGALTECH

Τάσεις για το έτος 2024 Δίκαιο & Τεχνολογίες Αιχμής

Where Innovation meets the Law.

Οδεύοντας προς μία Νέα Τεχνολογική Εποχή

Η συζήτηση υιοθέτησης καινοτόμων πρακτικών και τεχνολογιών αιχμής στο χώρο της Δικαιοσύνης και η νομοθετική υποδοχή τους έχει ενταθεί τα τελευταία έτη και αναζητά μορφή και περιεχόμενο.

Η αστραπιαία ανάπτυξη των μοντέλων παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης - όπως το δημοφιλές σε όλους πλέον ChatGPT - το έτος 2023 προσεγείωσε απότομα τις προσδοκίες περί χρόνου διαβουλεύσεως και κοινωνικής ετοιμότητας και προσέθεσε περαιτέρω προβληματισμούς στη δημόσια συζήτηση, όπως διεφάνη εσχάτως στις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης για την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Ως προς την εγχώρια πραγματικότητα, η ευρύτερη διοικητική εμπειρία αλλά και η στενώς οριζόμενη νομική και δικαστική είναι πολλών ταχυτήτων και δημιουργεί ένα αίσθημα αποπροσανατολισμού - η πρόσφατη λειτουργία του ψηφιακού βοηθού ονόματι mAigon αποτελεί ίσως πυξίδα ψηφιακού ανασχηματισμού για το προσεχές μέλλον.

Αξίζει να σημειωθεί πως αυτή τη στιγμή που γράφεται το προοίμιο και μετά την ανακοίνωση της 6ης Νοεμβρίου 2023 των GPTs (τη δυνατότητα δηλαδή δημιουργίας προσωποποιημένης εφαρμογής ChatGPT από το ευρύ κοινό των χρηστών) από τον οργανισμό OpenAI, οι δημοσίως προσβάσιμες νομικές εφαρμογές στηριζόμενες στην ανωτέρω τεχνολογία (επί το πλείστον ερασιτεχνικές και πειραματικού προσανατολισμού) ξεπερνούν τις εικοσιεννέα (29) χιλιάδες και καλύπτουν 104 χώρες.

Στην Athens Legal Tech εκτιμούμε πως το έτος 2024 θα αποτελέσει εναρκτήριο έτος εισαγωγής σε έναν μακρύ κύκλο ανάπτυξης και υιοθέτησης τεχνολογιών αιχμής με οριζόντιο αντίκτυπο.

Το τζίνι έχει βγεί από το μπουκάλι. Έχουμε υποχρέωση ως χώρα και ως κοινότητα νομικών να προσέξουμε τι θα ευχηθούμε.

**Κωνσταντίνος
Αναγνωστόπουλος**

Director @ Athens Legal Tech
ELTA Greece

Το 2024 πιστεύω ότι θα είναι μια χρονιά-σταθμός στην εξέλιξη της δικηγορίας, καθώς θα σφραγίσει αμετάκλητα την ολοένα και στενότερη σχέση της, όπως και της ίδιας της Δικαιοσύνης, με την τεχνολογία. Φοβίες, αμφισβητήσεις και μάχες οπισθοφυλακών θα γίνει σε όλους ξεκάθαρο ότι ανήκουν μόνο στο παρελθόν. Ήδη, η παγκόσμια συζήτηση για την τεχνητή νοημοσύνη που άνοιξε το 2023, περιλαμβάνοντας και δικηγόρους και δικαστές, κατέδειξε ότι η σχέση αυτή δεν έχει πλέον επιστροφή. Το 2024 θα είναι η χρονιά του AI Act, αλλά και της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την τεχνητή νοημοσύνη και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Ταυτόχρονα, νέες εφαρμογές αναμένονται στην αγορά στο πεδίο του legaltech. Ως δικηγορικό σώμα, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, προσπαθούμε μέσω του CCBE να διαδραματίσουμε ενεργό ρόλο στις εξελίξεις, αρθρώνοντας υπεύθυνο και ουσιαστικό λόγο, αλλά και ενημερώνοντας τους δικηγόρους για την ανάγκη προσαρμογής στις απαιτήσεις της νέας εποχής, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία στην άσκηση του επαγγέλματος, διατηρώντας όμως τις αρχές και αξίες που το καθιστούν αναντικατάστατο συστατικό του κράτους δικαίου. Αυτό είναι το στοίχημα για τη δικηγορία συλλογικά, αλλά και κάθε δικηγόρο ατομικά.

Παναγιώτης Περάκης

CCBE President

"I expect technology in judicial practice taking over faster than expected. While parts of the conservative business still think retrograde, technology itself as fundamental of every-day practice is introduced by the new generation.

Bots giving advice to clients and citizens, judges presented their first draft of decisions by AI-language models have already become a reality in Europe.

Structured data instead of the spoken and printed word will unclog courts, reduce costs and provide faster results; time to amend the procedure codes!"

Georg Stawa

Former President of the Commission for Efficiency of Justice (CEPEJ) of the Council of Europe, Former Judge, Judicial Attaché for the Western Balkans at the Austrian Embassy in Belgrade

Η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης, που θα προχωρήσει με γοργούς ρυθμούς το επόμενο έτος, είναι μια μετάβαση σ' έναν χώρο δυνατοτήτων. Η μεγαλύτερη πρόκληση δεν είναι η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών, αλλά το να είμαστε δημιουργικοί αναφορικά με τον ανασχεδιασμό των δικονομικών διαδικασιών, ώστε ν' απλοποιηθούν, όπου αυτό είναι δυνατό. Παράλληλα, οφείλουμε να μεριμνήσουμε ώστε η ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης να μην αποδυναμώσει τις δικονομικές εγγυήσεις για όσους δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις νέες ψηφιακές εφαρμογές.

Επαμεινώνδας Τρουλινός

Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ.

“Η ψηφιακή καθυστέρηση οδηγεί σε δικαιοσύνη στέρξη

*Στη χώρα μας υπολειπόμαστε στην εφαρμογή της ψηφιακής τεχνολογίας αλλά υπερτερούμε στις φιλοσοφικές και ηθικολογικές ανησυχίες σχετικά με τις παρενέργειες της μη ανθρώπινης διάστασης αυτής. Παρουσιάζεται, δηλαδή, το πρωθύστερο να ανησυχούμε για κάτι που δεν εφαρμόζουμε και δεν γνωρίζουμε επαρκώς. Το μεγάλο στοίχημα του άμεσου μέλλοντος είναι να εκμεταλλευτούμε τα εργαλεία της ψηφιοποίησης προς όφελος των πολιτών και, κυρίως, προς επιτάχυνση όλων των συναλλαγών με το δημόσιο. Στον τομέα της δικαιοσύνης η καθυστέρησή μας είναι ίσως μεγαλύτερη από κάθε άλλον τομέα του Δημοσίου, καθυστέρηση που συνεπάγεται τελικά στέρξη του δικαιώματος δικαστικής προστασίας, στον πυρήνα του οποίου υπάρχει η έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης. *Delaying justice is denying justice*, έλεγαν παλιά. Τόσο η τεχνοφοβία όσο και η υπεραισιοδοξία αποτελούν υπερβολικές αντιδράσεις που αποπροσανατολίζουν από την επιτακτική ανάγκη να εκμεταλλευτούμε τις νεότερες τεχνολογικές εξελίξεις, μεταξύ των οποίων την Τεχνητή Νοημοσύνη, για να βελτιώσουμε τη ζωή μας, όπως ανέκαθεν έκανε ο άνθρωπος, είτε επρόκειτο για τον τροχό και τη φωτιά, είτε για το διαδίκτυο...”*

Δήμος Χρυσός

Εφέτης Δ.Δ. , Πρόεδρος Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά

“Το 2024 θα είναι γεμάτο Τεχνητή Νοημοσύνη και κυβερνοασφάλεια. Από τη μία πλευρά έχουμε την Πράξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act), για την οποία λογικά θα έχουμε τελικό κείμενο μέσα στην άνοιξη και η εφαρμογή της θα αρχίσει σταδιακά μετά το τέλος της χρονιάς. Παράλληλα, θα δημοσιευθεί λογικά μέσα στους επόμενους μήνες και η ελληνική Στρατηγική για την Τεχνητή Νοημοσύνη που θα θέτει το action plan για την ΤΝ σε εθνικό επίπεδο.

Από την άλλη πλευρά, μέσα στη χρονιά θα τεθεί σε εφαρμογή το νέο πλαίσιο για την κυβερνοασφάλεια, με την ενσωμάτωση της Οδηγίας NIS 2 στην εθνική έννομη τάξη. Μία χρονιά γεμάτη Δίκαιο και Τεχνολογία!”

Βασίλης Καρκατζούνης

Legal Policy Advisor - Cybersecurity, Artificial Intelligence, Internet and Data Governance at Hellenic Ministry of Digital Governance

“Την επόμενη χρονιά, το 2024, με τη νέα ψηφιακή κατάσταση, που έχει αρχίσει να διαμορφώνεται με την εισαγωγή του Generative Artificial Intelligence αλλά και με την ανάδειξη κρίσιμων ζητημάτων όπως το Cybersecurity, θα κληθούμε ως νομικοί να διαχειριστούμε μια “έξαρση” υιοθέτησης νομοθετικών κανόνων, τόσο σε επίπεδο δευτερογενούς ευρωπαϊκού δικαίου, το οποίο οδηγεί τις νομοθετικές εξελίξεις, όσο και σε επίπεδο εθνικού δικαίου, το οποίο θα πρέπει είτε να αφομοιώσει τις νέες ρυθμίσεις είτε να προσαρμόσει σε αυτές τις υφιστάμενες εθνικές διατάξεις.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να εξοικειωθούμε με την εισαγωγή της νέας ορολογίας, η οποία για εμάς τους νομικούς κάποτε θα φαινόταν σαν ταινία «επιστημονικής φαντασίας».

Οι προκλήσεις πολλές και αναμένεται μεγάλο πεδίο δράσης τόσο στον επιχειρηματικό όσο και στο νομικό τομέα.”

Ευάγγελος Παπαλάμπρου

Δικηγόρος, Μέλος ΔΣ της ΚτΠ ΑΕ, Νομικός Σύμβουλος ΣΕΠΕ

Το 2024, ο χρηματοπιστωτικός κλάδος αναμένεται να έρθει αντιμέτωπος με την επιτακτική ανάγκη να επενδύσει σε νέες τεχνολογίες, όπως GenAI και Blockchain, ώστε να ανταποκριθεί στις αυξημένες προσδοκίες πελατών για βελτιωμένη εμπειρία εξυπηρέτησης, σε ασφαλές περιβάλλον συναλλαγών. Πέραν της ανάγκης ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών στα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις καλούνται επίσης να αντιμετωπίσουν διαρκείς κανονιστικές και νομοθετικές εξελίξεις σε ένα αυστηρά ρυθμιζόμενο εποπτικό περιβάλλον. Για την αντιμετώπιση των νέων νομοθετικών προκλήσεων, οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στρέφονται ολοένα και περισσότερο σε λύσεις ρυθμιστικής τεχνολογίας (RegTech). Αυτές οι καινοτομίες εξορθολογίζουν τις διαδικασίες συμμόρφωσης, ενισχύουν την διαχείριση κινδύνων και βελτιώνουν τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και ασφάλειας. Το 2024, η ενσωμάτωση προηγμένων λύσεων RegTech θα διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην αποτελεσματική πλοήγηση των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα έναντι των κανονιστικών εξελίξεων, ιδίως σχετικά με το απόρρητο των δεδομένων και την ασφάλεια χρηματοοικονομικών συναλλαγών στον κυβερνοχώρο. Η προσαρμοστικότητα των χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων σε αυτό το δυναμικό τοπίο για καινοτόμες υπηρεσίες και προϊόντα με χρήση νέων τεχνολογιών, σε συμμόρφωση με αυστηρές κανονιστικές υποχρεώσεις και διατηρώντας την εμπιστοσύνη των πελατών τους σε θέματα ασφάλειας συναλλαγών, πιθανότατα θα καθορίσει την ανθεκτικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων αυτών στον κλάδο.

Αναστασία Πετσινάρη

General Counsel - Optima Bank

“Με δεδομένες τις διαρκείς και διαπλαστικές αλλαγές που συμβαίνουν με γεωμετρικό ρυθμό στον τομέα της εξέλιξης των ψηφιακών δικαστικών συστημάτων, αλλά και της εξέλιξης του συστήματος απονομής δικαιοσύνης εν γένει, θεωρούμε ότι είναι απαραίτητος ο δημόσιος επιστημονικός διάλογος πάνω σε πολύ κρίσιμα ζητήματα για την επόμενη μέρα της δικαιοσύνης. Η σύνθεση των απόψεων όλων των εμπλεκόμενων μερών είναι απαραίτητη τόσο για την διασφάλιση της ποιότητας του διαλόγου και των προτάσεων όσο και για ορθή καταγραφή της επιστημονικής διάστασης λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα και την διεπιστημονικότητα των συγκεκριμένων ζητημάτων.”

Δημήτριος Μελίδης

Δικηγόρος, Ακαδημαϊκός MSc,PhDc., Διδάσκων και Ακαδημαϊκός
Υπεύθυνος Προγράμματος Ψηφιακά Δικαστικά Συστήματα &
Τεχνοθηκη ΕΚΠΑ, Εταίρος Athens Legal Tech

Οι πιο πρόσφατες τεχνολογικές καινοτομίες, ιδιαίτερα στο χώρο της τεχνητής νοημοσύνης και κατανεμημένου καθολικού (DLT & blockchain) ήδη διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον νομικό κλάδο. Αυτό επιτυγχάνεται όχι μόνο με την συνδρομή ευφυών συνοδηγών (co-pilot LLMs) που ενισχύουν τη δυναμική μόχλευσης πνευματικών πόρων και απελευθερώνουν δυναμικό για πιά απαιτητικές πτυχές του έργου του νομικού επιστήμονα. Επιπλέον, με τις δυνατότητες κατανεμημένου ψηφιακού κατακερματισμού (tokenisation) και τις εφαρμογές μη-ανταλλάξιμων αξιών (NFT) και ψηφιακών προτύπων που προσφέρουν οι καινοτομίες blockchain, περιοχές όπως η προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας, η κεφαλαιοποίηση ιδιοκτησίας (assetisation) αλλά και η αυτοματοποίηση πλήρωσης νομικών πράξεων μέσω έξυπνων συμβολαίων σηματοδοτούν την έναρξη μιας σύγχρονης εποχής στην εξειδίκευση του νέου επαγγελματία της νομικής επιστήμης.

Prof Georgios Samakovitis

Professor of FinTech, University of Greenwich, UK

“Το περιβάλλον μας ψηφιοποιείται με γοργό ρυθμό. Διαμορφώνονται δεδομένα που μεταβαλουν τις συνθήκες σε πολλούς τομείς της επαγγελματικής και οικονομικής ζωής. Απομένει να αξιοποιηθούν τα εργαλεία που προσφέρει η καταγιστική τεχνολογική εξέλιξη, ώστε να επιτευχθεί η απρόσκοπτη πρόσβαση στην Δικαιοσύνη, να διευκολυνθεί η καθημερινή λειτουργία της και να καταστεί εφικτή η επιτάχυνση της ποιοτικής απονομής της.

Η (παγκόσμια) χρηματιστηριακή κρίση που ενέσκηψε από το 2008 συνδεθηκε με την εμπλοκή της τεχνητής νοημοσύνης στις κρίσιμες αποφάσεις. Αυτες βασίσθηκαν κατα κανόνα στην αυτοματοποιημένη επεξεργασία αλγορίθμων λόγω της ταχύτητας που απαιτούσε η λήψη τους. ο ρόλος των υπευθύνων (ανθρώπων) ήταν αντικειμενικά περιορισμένος χωρίς να παραγνωρίζεται ότι φέρουν ακέραιη την νομική ευθύνη. Η κρίση επηρέασε παρεκτός της παγκόσμιας οικονομίας και τα περιθώρια εθνικής κυριαρχίας. Οφείλει κατα συνέπεια να μην επαναληφθεί το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης χρήσης της τεχνολογίας κατα το κρίσιμο στάδιο της λήψης αποφάσεων. Στον τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης ειδικώς τα εργαλεία της τεχνολογίας πρέπει να αξιοποιηθούν για την προετοιμασία της δικογραφίας, για την παρακολούθηση της δικονομικής της πορείας, για την αρχειοθέτηση της, για την στατιστική αξιολόγηση και επεξεργασία. Ο δικαιοδοτικός όμως ρόλος ανήκει στον άνθρωπο.”

Δημήτριος Γκαβέλας

Δικηγόρος - Αντιπρόεδρος Ένωσης Ποινικολόγων Μαχόμενων Δικηγόρων

«Η εκθετική εξέλιξη της τεχνολογίας και η ενσωμάτωση σε αυτήν κλάδων όπως της ηθικής και της καινοτομίας, καθιστά την ρύθμισή της δυσχερέστερη και χρονοβόρα. Παράδειγμα μιας τέτοιας ενσωμάτωσης αποτελεί το πρόσφατο σχέδιο Κανονισμού για την Τεχνητή Νοημοσύνη της ΕΕ, όπου ο νομοθέτης κλήθηκε να εξετάσει την τεχνολογία από τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα αυτής, να διατηρήσει υψηλά τα επίπεδα ηθικών αξιών και παράλληλα να διασφαλίσει ότι η νομοθεσία της τεχνολογίας δεν θα εμποδίζει την καινοτομία.»

Βιργινία Κόκιου

Νομική Σύμβουλος Ειδικού Γραμματέα Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού/
Προεδρία της Κυβέρνησης

Είτε μιλάμε για τη δικηγορία, είτε για το χώρο της Legal Tech, είτε για τη Δικαιοσύνη εν γένει, από το 2024 κι έπειτα είναι δεδομένο ότι θα δούμε την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) να αλλάζει ριζικά, και σε μεγάλη κλίμακα, τον χώρο των Νομικών επαγγελμάτων.

Η αυτόματη σύνταξη προτύπων δικογράφων, ο εξωδικαστικός συμβιβασμός με AI διαμεσολαβητή, η προσωποποιημένη αυτόματη γραμματειακή υποστήριξη, είναι μόνο μερικοί από τους τομείς όπου είναι δεδομένο πως η Τεχνητή Νοημοσύνη θα επέμβει ραγδαία. Όπως επίσης και σε μεγάλο μέρος της επαγγελματικής δραστηριότητας του νομικού.

Όσοι Νομικοί έχουμε οποιαδήποτε εμπλοκή στον χώρο της AI, οφείλουμε να επιτελέσουμε τον κοινωνικό μας ρόλο, και να αποτελέσουμε τους φορείς διαμεσολάβησης μεταξύ της Κοινωνίας και του Πολιτικού/Οικονομικού συστήματος, ώστε να διαφυλαχθούν οι θεμελιώδεις ελευθερίες, τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των πολιτών, αλλά και η ακεραιότητα του επαγγέλματός μας, σε έναν κόσμο όπου η Τεχνητή Νοημοσύνη θα αλλάξει τεράστιο κομμάτι των οικονομικών, επαγγελματικών, πολιτικών, αλλά ίσως και διαπροσωπικών σχέσεών μας.

Γεώργιος Κ. Κοτλίδας

Δικηγόρος/Ειδ. Σύμβουλος του Αντιπεριφερειάρχη Γρεβενών,
LL.M, MA (x2)

Στο ταχεία εξελισσόμενο τοπίο του 2024, τα πνευματικά δικαιώματα μουσικής και η πνευματική ιδιοκτησία στον ψηφιακό κόσμο θα συζητηθούν ακόμα πιο έντονα. Καθώς οι συνθέσεις που δημιουργούνται από την τεχνητή νοημοσύνη (Artificial Intelligence - AI) αποκτούν δυναμική στις ψηφιακές πλατφόρμες (social media & streaming platforms), η σημασία της προστασίας της καλλιτεχνικής δημιουργίας και της διαχείρισης των δικαιωμάτων με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης αποκτά ακόμα πιο μεγάλη σημασία και αξία. Το πάντρεμα τεχνολογίας και μουσικής θα απαιτήσει την αναπροσαρμογή εννοιών αλλά και του γενικού ρυθμιστικού πλαισίου της προστασίας των έργων των δημιουργών. Σε αυτήν την εποχή καινοτομίας, η διασφάλιση δίκαιης διανομής, η διαφανής απόδοση και η ισχυρή επιβολή των πνευματικών δικαιωμάτων θα είναι καθοριστικής σημασίας. Θα έχει μεγάλο ενδιαφέρον να δούμε στο μέλλον συνεργασίες μεταξύ καλλιτεχνών, μεγάλων εταιρειών της μουσικής βιομηχανίας, πρωτοπόρων εταιρειών τεχνολογίας αλλά και νομικών οντοτήτων με σκοπό να διαμορφωθεί ένα σχέδιο και πλαίσιο για μια δίκαιη μουσική βιομηχανία με τον άνθρωπο (τους καλλιτέχνες) στο επίκεντρο και το πως οι εξελίξεις της τεχνολογίας μπορούν να είναι εργαλείο υποστήριξής τους.

Μιχάλης Πετυχάκης

CTO of Orfium

“Disruptive technology waves have already hit the coast of the legal profession. Yet, generative AI is unprecedented as it challenges the very core of legal work: interpreting and producing legal content. In 2024, a more mature approach to generative AI use cases for legaltech solutions is expected. Legal research tools are at the forefront, revising how legal professionals access case law. Most importantly, for the first time, as AI progressively becomes commoditized, office technology will begin to challenge the key differentiators of legaltech players. We are entering a unique period of paradigm shift for legal professionals, where they will increasingly expect smarter tools that can understand and anticipate actions, moving away from passive solutions.”

Grégoire Miot

President, European Legal Technology Association (ELTA)

Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη αναλαμβάνει απλά νομικά καθήκοντα και ρουτίνες όπως αναθεώρηση συμβάσεων, οι δικηγόροι θα μπορούν να επικεντρωθούν σε πιο πολύπλοκες υποθέσεις, στρατηγική και συμβουλευτική υψηλής αξίας. Εργαλεία πρόβλεψης νομικών αποτελεσμάτων θα τους βοηθούν να προετοιμάζονται καλύτερα και να παρέχουν πιο εξατομικευμένες συμβουλές στους πελάτες τους. Η τεχνολογία νομικών υπηρεσιών θα φέρει τους δικηγόρους πιο κοντά στην επίλυση σύνθετων ζητημάτων και την καθοδήγηση των πελατών τους, καθώς θα μπορούν να αναλαμβάνουν μεγαλύτερο όγκο εργασίας και να συγγράφουν νομικό κείμενο πιο γρήγορα. Οι αλγόριθμοι ανοικτού κώδικα θα έχουν παρόμοια επίδοση με αυτούς του κλειστού, δηλαδή ChatGPT, Claude και Gemini.

Vasilis Tsolis

Founder & CEO - Cognitiv + LTD

Η αυτοματοποίηση εδραιώνεται στο νομικό κόσμο, και καθώς πλησιάζουμε το 2024, ορισμένες νομικές τάσεις υπόσχονται να διευκολύνουν τις νομικές διαδικασίες, να αυξήσουν την διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, και να μειώσουν το κόστος, προσθέτοντας έτσι σημαντική αξία σε δικηγορικούς και άλλους νομικούς οργανισμούς.

Το 2024 σηματοδοτεί συνεχείς βελτιώσεις στα Μεγάλα Γλωσσικά Μοντέλα (Large Language Models – LLM) από τους μεγάλους παίκτες της αγοράς, όπως η Open AI, Google, και η Microsoft. Αυτό θα οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα και στο νομικό κόσμο με την αυξημένη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (Artificial Intelligence – AI) και μηχανικής μάθησης (Machine Learning – ML) για νομική έρευνα, την εξέταση και αναθεώρηση συμβάσεων, και την σύνταξη νομικών εγγράφων. Ο νομικός σχεδιασμός που θα εφαρμοστεί θα βελτιώσει την δημιουργία φιλικών προς τον χρήστη νομικών εγγράφων, διεπαφών, και μέσων επικοινωνίας. Για παράδειγμα, προβλέπεται η ανάπτυξη ανασχεδιασμένων και αναβαθμισμένων συμβάσεων, απλοποιημένων υποδειγμάτων, ομαλοποιημένων διαδικασιών, και η χρήση διαδραστικών εγχειριδίων.

Μέσα στο 2024, η νομική τεχνολογία (legaltech) αναμένεται να μεταρρυθμίσει ριζικά το κομμάτι της ηλεκτρονικής τιμολόγησης (e-billing), προσφέροντας διαφάνεια και, συνακόλουθα, αυξάνοντας την εμπιστοσύνη στην σχέση δικηγόρου – πελατών. Κατά την ερχόμενη χρονιά, η νομική διαχείριση έργων (legal project management) θα προσφέρει αναβαθμισμένα εργαλεία για την παρακολούθηση του προϋπολογισμού, την αυτοματοποίηση των εργασιακών ροών, και την κατανομή πόρων.

Χριστιάνα Αριστείδου

Technology Lawyer, President of Technology Committee of the Cyprus Bar Association

While many small law firms struggle to adopt new technologies, larger legal entities such as corporate legal departments, big commercial law firms, and legal protection insurers are embracing advanced technology. This trend is expected to continue beyond 2024, offering opportunities for legal tech companies that bring added value - and are able to communicate this properly (something that many providers unfortunately lack today). The rise of generative AI has increased legal professionals' awareness of technology's efficiency benefits and the public's preference for online legal services, creating a favorable environment for legal tech innovation and investments in this sector.

Ioannis Martinis

Head of Legal Tech, Coop Rechtsschutz AG
Dean of Studies, CAS Legal Tech HWZ
ELTA Ambassador Switzerland

Το 2024 θα βρει το MySolon.gr με σχεδόν 3 χιλιάδες μέλη και 24 χιλιάδες καταχωρημένες υποθέσεις, οι οποίες ελέγχονται αυτόματα καθημερινά και στέλνονται ενημερώσεις για την πορεία τους. Η υποδοχή του MySolon από την πρώτη του μορφή το 2020, δείχνει την ανάγκη του δικηγόρου για απλές τεχνολογικά λύσεις που τον ελαφρύνουν από τα μηχανικά μέρη της δουλειάς του, δίνοντάς του το περιθώριο να ασχοληθεί με την ουσιαστική νομική του εργασία.

Το MySolon ως ένα εργαλείο φτιαγμένο εξ ολοκλήρου από δικηγόρους, θεωρώ ότι μπορεί να λειτουργήσει ως οδηγός για μια νέα γενιά νομικών, η οποία δεν θα είναι καταναλωτής λύσεων που έχουν φτιάξει άλλοι, αλλά δημιουργός μιας νέας νομικής πραγματικότητας, τις ανάγκες και τα οράματα της οποίας γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα. Ιδίως δε σε συνδυασμό με τις "υπερδυνάμεις" που παρέχονται από τα σύγχρονα εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης, όλο το φάσμα των οποίων θα μπορεί να εκμεταλλευτεί ο δικηγόρος που θα επενδύσει στην εξοικείωσή του με τον προγραμματισμό και τις σύγχρονες τεχνολογίες.

Ιωάννης Μερτζάνης

Δικηγόρος, - Ιδρυτής MySolon

Connect with Us

ιστοσελίδα

www.athenslegal.tech

email

info@athenslegal.tech

linkedin

<https://www.linkedin.com/company/athenslegal-tech>

instagram

<https://www.instagram.com/athenslegal.tech/>

ATHENSLEGALTECH

Where Innovation meets the Law.

www.athenslegal.tech

info@athenslegal.tech

2024